

Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва

Силабус
навчальної дисципліни
Історія мистецтва

ОП: ДМ, 1-ий-2-ий семестри 3 курсу

Викладач: Книш Богдана Василівна

Заняття: аудиторія № 16

Дистанційне навчання - на платформі Zoom

Консультації: понеділок 11.30- 12.30 в аудиторії № 2 або листуванням на

Email: bogdana1973@gmail.com

Нормативна дисципліна 3,4 курсу, 5,6,7,8 семестри, одна пара в тиждень

Підсумковий контроль: 1,2,3 семестр – залік, 4 семестр – екзамен

Курс «Історія мистецтва» належить до нормативних навчальних дисциплін, формує базові знання з історії зарубіжного та українського мистецтва. Курс розкриває сутність мистецтва як форми суспільної свідомості, як методу естетичного виховання, як засобу образного пізнання навколишнього світу. У взаємодії зі знаннями з суміжних дисциплін вивчення історії образотворчого мистецтва сприятиме формуванню цілісного уявлення про художню культуру минулих епох, глибшому розумінню характеру взаємодії різних видів мистецтва. Тематика курсу сформована відповідно до стандарту та Освітньої програми. Враховано міжпредметний зв'язок теоретичних та практичних предметів професійного навчання.

Метою навчальної дисципліни «Історія мистецтва» є ознайомлення студентів із зарубіжною та вітчизняною мистецькою спадщиною, із домінантними явищами мистецтва, з художніми стилями а визначними художниками.

Основним **завданням** курсу є засвоєння структури, періодизації та основоположних понять історії мистецтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- періодизацію мистецтва за хронологією;
- джерельну базу курсу;
- чинники формування та ознаки художніх стилів;
- визначних художників та їхні твори.

вміти:

- виявляти спільне та відмінне у світовому мистецтві;
- визначати художні стилі на напрями мистецтва;
- проводити паралелі між світовими та українськими художніми явищами.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності дисципліни:

1. **ЗК 2.** Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
2. **ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
3. **ЗК 12.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності(СК)

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН КУРСУ

Програма навчальної дисципліни «Історія мистецтва» 3 курс					
Дата тижні	Назва змістових модулів і тем	Форма заняття	Кількість годин	Методи викладу	Модульний контроль
<u>I семестр</u>					
Модуль 1.					
Змістовий модуль 1. Мистецтво Стародавнього світу.					
Тиж.1	Тема 1. Походження мистецтва. Види пластичних мистецтв первісного суспільства. Етапи розвитку первісного мистецтва. Основні пам'ятки епохи палеоліту та неоліту. Зародження монументальної архітектури. Мегалітичні споруди.	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Тиж.2,3	Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту. Мистецтво Передньої Азії	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Мистецтво Стародавнього Єгипту. Архітектура. Типи храмів. Мистецтво Межиріччя	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Змістовий модуль 2. Мистецтво античного світу					
Тиж.4	Тема 3. Мистецтво Стародавньої Греції	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Усне опитування, аналіз
	Мистецтво Стародавньої Греції. Період класики. Типи ордерів. Ансамбль Афіського акрополя.	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання	
Тиж.5	Тема 4. Мистецтво Стародавнього Риму	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	Усне опитування, аналіз
Тиж. 6	Стародавній Рим. Архітектура. Містобудування. Форум. Типи споруд. Художньо-стильові	Семінар	2 год.	Самостійне опрацювання,	

	особливості римського стінопису. Скульптура.			індивідуальні консультації	
Тиж.7,8	Тема 5. Мистецтво пізнього Риму й Візантії	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Мистецтво християнського храму. Декоративне мистецтво Візантії	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Проміжний контроль, тест
Модуль 2.					
	Змістовий модуль 3. Мистецтво середніх віків				
Тиж.9	Тема 6. Мистецтво романського стилю	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Архітектура та декоративне мистецтво романського стилю	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Тиж.10	Тема 7. Мистецтво готики. Архітектура, скульптура, книжкова мініатюра	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Тиж.11	Визначні пам'ятки архітектури готики	Семінар	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
	Змістовий модуль 4. Мистецтво Русі-України IX-XIII ст.				
Тиж.12, 13	Тема 8. Мистецтво Русі-України	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
	Іконопис. Мистецтво рукописної книги.	Самостійна робота	2 год	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Усне опитування
Тиж.14	Тема 9. Мистецтво Стародавнього Галича	Лекція	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріали, бібліографія	
Тиж.15	Давньоруське декоративне мистецтво	Семінар	2 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал, бібліографія	Підсумкове опитування

II семестр**Модуль 3.**

	Змістовий модуль 5. Мистецтво Відродження				
Тиж.1-3	Тема 1. Мистецтво Ренесансу. Передумови виникнення художнього стилю. Визначні пам'ятки італійського Відродження. Іспанський маньєризм.	Лекція	6 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бі бліографія	
	Тема 2. Майстри та твори Високого Відродження.	Самостійна робота	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	
Тиж.4, 5	Тема 3. Мистецтво Відродження в Німеччині та Нідерландах	Лекція	4 год	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бі бліографія	Усне опитування
	Змістовий модуль 6. Мистецтво Відродження в Україні				
Тиж.6-8	Тема 4. Мистецтво українського Відродження. Стилiстичні ознаки. Визначні пам'ятки архітектури, скульптури та малярства	Лекція	6 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бі бліографія	Усне опитування
	Тема 5. Містобудування, сакральна та оборонна архітектура України 16-початку 17 ст.	Семінар	2 год.	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	Підсумкове опитування, тест
Модуль 4					
	Змістовий модуль 7. Мистецтво бароко в Європі				
Тиж.9- 10	Тема 6. Мистецтво бароко. Передумови творення стилю стилістичні ознаки. Бароко Франції, Італії, Фландрії	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бі бліографія	
	Змістовий модуль 8. Мистецтво рококо				
Тиж.11- 12	Тема 7. Мистецтво стилю рококо. Архітектура, скульптура, малярство, графіка.	Лекція	4 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал,бі бліографія	Усне опитування, аналіз
	Тема 8. Художники рококо. Декоративне мистецтво	Самостійна робота	2 год	Самостійне опрацювання, індивідуальні консультації	

	Змістовий модуль 9. Мистецтво українського бароко				
Тиж.13-15.	Тема 9. Мистецтво України другої половини XVII – XVIII ст. Світська та сакральна архітектура, живопис.	Лекція	6 год.	Презентація ілюстрацій відеоматеріал, бібліографія	Усне опитування, аналіз
Тиж.16	Тема 10. Підсумкове заняття.	Семинар	2 год.		Підсумковий контроль

Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та спільна співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу. Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати всі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі.
3. Недопустимі пропуски та запізнення студентами аудиторних занять. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.
4. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
5. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену. Детальніше про академічну доброчесність читайте в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» за посиланням: http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf
6. Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної чи роботи студента. Відвідування таких консультацій за бажанням студента.

Політика виставлення балів

При оцінюванні враховуються бали, набрані на поточному та підсумковому контролі, за самостійну роботу.

На результат оцінювання також впливає присутність студента на заняттях та його активність під час практичної роботи. У разі пропуску заняття (занять) без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10 %. Якщо пропуски становлять більше 50 % аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал курсу в повному обсязі, тому загальна кількість балів на підсумковому модульному контролі може становити не більше 60 балів.

Оцінювання результатів виконання завдань (підсумкові та поточні) відбуваються у формі заліків та іспитів. Поточне оцінювання на основі практичних занять: семінари, презентації, тести, контрольні роботи. Завдання, виконані в рамках курсу, оцінюються за накопичувальною системою за результатами поточного та підсумкового контролю та на підставі наступних критеріїв:

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Студент отримує при повній і вичерпній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій та фактів, названих прізвищ, дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Добре	74-89	BC	Студент може отримати при неповній відповіді на поставлене питання, з урахуванням загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, не всіх названих прізвищ, не всіх дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли чи не сприяли їх появі.
Задовільно	60-73	D	Студент може отримати при слабкій відповіді на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, з слабким уточненням дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх появі.
Незадовільно	35-59	FX	Студент може отримати за умови, якщо він дає слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, з мінімальною кількістю названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.
Незадовільно	0-34	F	Студент може отримати за умови, якщо він дає дуже слабку відповідь на поставлене питання, без урахування загальних і конкретних тенденцій розвитку мистецьких процесів та фактів, без названих прізвищ, без уточнення дат появи та назв різних мистецьких творів, причин та наслідків подій, що сприяли їх виникненню.

Поточний контроль знань			Підсумковий контроль		Сума
Модуль 1			залік	екзамен	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
15	10	15			
Модуль 2					
Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5		30		
15	15				
Модуль 3					
Змістовий модуль 6	Змістовий модуль 7				

15	15			
Модуль 4				
Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9	30	40	100
15	15			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен, курсовий проект (робота), практика	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумковий контроль знань

Екзамен складається із тесту з комплексу ілюстрацій, що охоплюють визначні явища історії мистецтва.

Основна література для вивчення дисципліни

1. Аалтонен Г. Історія архітектури /Пер.з англ. М. Кошкіна. Х.: Фактор, 2012. 256 с.
2. Асеев Ю.С. Шедеври світової архітектури. К., 1982
3. Археологія України: Курс лекцій / За ред. Л. Залізняка. – К., 2005. 504 с.
4. Асеев Ю. Джерела. Мистецтво Київської Русі. – К.: Мистецтво, 1980. 213 с.
5. Берд Майкл. 100 ідей, що змінили мистецтво /Пер. З англ. О.Українця та К.Дудки. К.: ArtHuss.2019.208 с.
6. Білецький П.О. Скарби нетлінні. Українське мистецтво у світовому художньому процесі — К., 1974.
7. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Пер.з англ. -К.:Махаон-Україна, 2007.- 512 с.: іл.
8. Гомбріх Е.Г. Оповідь про мистецтво. ArtHuss. 2024. -654 с., іл.
9. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / за заг. ред. Стівена Фартінга; передм. Річарда Корка ; [пер. з англ. А. Пітика та ін.]. – Харків : Vivat, 2019. 576 с.
10. Історія української архітектури / Ю.С. Асеев, В.В. Вечерський, О.М. Годованюк та ін. За ред. В.І. Тимофійенка. – К., 2003. 457 с.
11. Історія українського мистецтва: у 6-ти томах.—К., 1966.
12. Сак Л.М., Федорук О.К. Зарубіжне мистецтво К. 1980.
13. Нариси з історії українського мистецтва.—К., 1966.

14. Фіголь М.П. Мистецтво стародавнього Галича / Михайло Фіголь ; ред., упоряд. іл. Ю. Іванченко. – Київ: Мистецтво, 1997. – 222, [1] с. : іл.

ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЦЬОГО КУРСУ ЗАДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ Є ВИКЛЮЧНИМ ПРАВОМ ВИКЛАДАЧА. ЦІ ЗМІНИ, ОДНАК, НЕ МОЖУТЬ СТОСУВАТИСЬ МЕТИ, РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, А ТАКОЖ ПОЛІТИКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

Книш Богдана Василівна, доцент кафедри історії мистецтв та соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат мистецтвознавства.

Закінчила відділ мистецтвознавства, аспірантуру та докторантуру Львівської національної академії мистецтв. З 2000 року – викладач мистецтвознавчих дисциплін у Косівському інституті ПДМ ЛНАМ. 2006 року захистила кандидатську дисертацію. Від 2013 року – доцент.

Автор низки наукових публікацій у фахових періодичних виданнях України. Співавтор монографій: Історія декоративного мистецтва України : У 5 т. Т. 4 / [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. «Nuculszczuzna – antropologiczne obszary pamiesci». Z badan etnograficznych Instytutu Etnologii Kulturowei Uniwersytetu Warszawskiego.

Співзасновник та автор програми фестивалю національного вбрання «Лудинє» у Косові (2010-2016).